John Nelson Darby (1800-1882) - Partea III

Călătorii în afara Europei

În anul 1861, J. N. Darby, scria unui prieten şi frate mult stimat: „Ştii că eu doresc un câmp nou de lucru, unde să nu fi fost şi unde Evanghelia să nu fi ajuns. Nu sunt mulţumit să revin pe un câmp pe care l-am lucrat deja; eu îmbătrânesc şi unde merg?... Suspin puţin după simpla evanghelizare... Mi-ar plăcea să fac cunoscut Numele Domnului Hristos celor care nu-L cunosc, chiar acolo unde nu a fost vestit... Mi-ar plăcea să mă ascund şi să-L fac cunoscut pe Mântuitorul celor care sunt săraci...".

Această dorinţă se realizează la sfârşitul anului următor şi J. N. Darby inaugurează perioada celor şapte călătorii transcontinentale (1862-1877), întâi în Canada, apoi în Statele Unite, în Antile, în Guiana engleză, în Australia şi în Noua Zeelandă. Şederea deosebit de lungă, fără a reveni în Europa, durează din august 1874 până în iulie 1877.

Iată în ordine cronologică câteva extrase din mesajele pe care le adresează fraţilor de pe continent:

Ianuarie 1863, Guelph, Canada:

„ Lucrarea aici mă interesează mult... Sunt foarte legat de fraţi. Dacă va vrea Dumnezeu, vom avea cinci sau şase indieni; pentru conferinţele noastre va fi un nou element „tribul Mohawks", pe vremuri tribul cel mai de temut printre indigeni... Eu am făcut un turneu de 3200 de km în Statele Unite, special pentru a-i vizita pe fraţii noştri francezi şi elveţieni: i-am văzut aproape pe toţi, în afară de câţiva americani, în trecere. Aceşti prieteni, emigraţi în vederea avantajelor trecătoare, au simţit curând cât de mult a dăunat aceasta progresului lor spiritual. Iată, sunt paisprezece ani de când lâncezesc; cea mai mare parte dintre ei, îndatoraţi posesiunii de pământuri, fie sunt frământaţi de îngrijorarea că nu-şi vor putea plăti datoriile, fie au o conştiinţă rea prin indiferenţa cu privire la datoriile lor... Starea acestei ţări (Statele Unite) este îngrozitoare; lumea este dedicată câştigului, creştinii sunt aproape ca lumea, fără deprinderi, cu jurăminte fără sfârşit; beţie, nici o viaţă de familie, cel puţin la oraşe – iată America! Războiul de secesiune are aerul unei judecăţi asupra ţării, mulţi se alătură unei biserici, pentru că aceasta este ceva respectabil".

Martie 1863, Toronto, Canada:

„Îmi trebuie credinţă, cel puţin mie, care mă tem de mare, ca să ' traversez pentru prima dată oceanul, la vârsta mea. Nu am suferit; numai eu, dintre o sută de pasageri nu am fost bolnav; am lucrat în cabina mea, ca de ob'cei; două zile a trebuit să mă menajez fără totuşi să am rău de mare; cu toate acestea, marea a fost înfuriată, iar vântul chiar a rupt o pânză"... ,.Dumnezeu binecuvântează lucrarea mea aici... Am avut o conferinţă la Guelph, unde Dumnezeu ne-a binecuvântat din belşug. Fraţii din pădure (se numesc bush) nu aveau decât urşi şi lupi; sunt cinci sau şase ani de când au fost asistaţi. Am fost uimit de inteligenţa lor şi de interesul pe care-l au pentru Cuvânt. În rest este multă prospeţime şi seriozitate; se simte prezenţa lui Dumnezeu. Mă gândesc să vizitez aceste locuri mai târziu".

Martie 1863, Toronto, unui alt frate:

„Am fost în păduri, unde se începe exploatarea solului şi de unde s-au vânat urşii şi cu greutate lupii. Acolo castorii împart încă terenul cu oamenii. Este o adunare de paisprezece persoane, care toate au fost aduse anul trecut. In satul vecin, la 18 km de-a curmezişul pădurii, douăzeci de persoane frâng pâinea. Uşile sunt deschise peste tot... în pădure se taie arborii, lăsând un metru de trunchi; se arde ceea ce este tăiat; se seamănă pe teren nearat; puţin câte puţin, reshd trunchiului piere până la rădăcină şi îl îndepărtează. Sunt centre de populaţie, dar locuitorii sunt răspândiţi pe o lungime de 1600 km. Suntem pe latitudinea Madridului, dar iarna durează în jur de şase luni cu temperaturi de minus 30 de grade, dar un timp superb... Nu am «început» încă nimic în Statele Unite, lucrarea mea fiind în Canada".

Decembrie 1866, New York:

„Sunt aici într-o locuinţă mică la New York, unde începem să ne adunăm; suntem optsprezece persoane deocamdată... Am fost până acum în principal în Vest. Acolo, desigur, este progres; jumătate din fraţi sunt de limbă franceză; acum sunt nouă sau zece adunări, cu două sute de fraţi... În privinţa moralităţii, America este o ţară tristă: domneşte corupţia, asasinatele sunt zilnice în marile oraşe; apoi bisericile, cum sunt numite, sunt compuse din oameni lumeşti, care s-au recunoscut păcătoşi, dar care frecventează balurile şi toate distracţiile zilei".

15 februarie, 1867, Boston:

„Am avut străngeri foarte interesante, în case particulare; lucrarea se face în grupuri mici, nu în reuniuni mari... Timpul meu nefiind atât de aglomerat Ca în Europa, am studiat mult limba ebraică şi cea italiană, pe care puteam deja să o citesc puţin dinainte... Ar fi o bucurie pentru mine să vă revăd pe toţi; Dumnezeu ştie dacă aceasta se va realiza; dar la vârsta mea, cu toate că – mulţumită lui Dumnezeu – sunt foarte

bine la 67 de ani, însăşi natura nu mai contează pe viitor şi de patruzeci de ani luptele şi necazurile nu mi-au lipsit, dar nici – simt aceasta bine – harul bogat şi bunătatea lui Dumnezeu“.

În august 1868, Darby scria din Londra că se gândea să meargă în Antile la iarnă şi că un frate din Antile, care tocmai a sosit, i-ar da indicaţii în legătură cu detaliile acestei călătorii. Efectiv, el se stabileşte în Antile din decembrie până la sfârşitul lunii aprilie 1869. ,

„În Barbade“, spune el, „nu în Jamaica, ne-a binecuvântat Dumnezeu în mod deosebit. Barbade este o insulă mică, dar foarte populată: mărturia de aici a avut un mare răsunet. Aici, la Jamaica, fraţii nu merg rău, dar până acum fără mare mişcare; ei au nevoie să vină un lucrător în mijlocul lor. Comunicaţiile nu sunt uşoare, din lipsa hanurilor şi a drumurilor, în afara marilor linii de comunicaţie. Pentru a călători în insulă o lună, domnii din ţară au obiceiul să cumpere o trăsură cu cai, pe care apoi o vând. Pentru mine, am preferat să închiriez, dar numai trăsura m-a costat 25 de franci. Odată sosit, m-am bucurat de ospitalitatea fraţilor. Sunt foarte amabili şi primitori. Am făcut 160 de km pe cal, când mă aflam în munţi şi tot atâta pentru întoarcere. Ţara este minunată. In sezonul ploilor este foarte greu să călătoreşti. Sunt în Jamaica patru reuniuni mari şi două mici şi cu fraţi risipiţi; în general, ei merg în mod temeinic. Mă gândesc să ţin reuniuni referitoare la venirea Domnului; nu ştiu ce ar produce aceasta din partea lor. Emanciparea negrilor a ruinat ţara, pentru că ei nu vor să muncească. In insulele franceze îi forţează la muncă şi aceasta, din punct de vedere material, merge mai bine, dar englezii nu aprobă acest procedeu”. Aproape în acelaşi moment, Darby scria din insula Barbade: „Lucrarea nu merge rău aici. Afară de Jamaica, insulă mare şi frumoasă, şi Demerara (Guyana engleză), colonie al cărei teritoriu este la fel de întins ca şi Marea Britanie, sunt insule mici risipite în mare… Vizita noastră, desigur, i-a încurajat pe aceşti prieteni. La Demerara sunt trei sute cincizeci, în principal oameni de culoare; la Barbade cincizeci, cu mai mulţi albi, dar mai curând albi în aparenţă… Este un amestec de chinezi, hinduşi ele, de tot felul de rase; ei merg aproape goi. Căsătoria, cu toate că este în progres, rămâne o excepţie“.

Nu este îmbucurător să gândim că lucrarea continuă acolo, cum aflăm din „Scrisori asupra lucrării Domnului”? La Barbade lucra fratele Arthur Colman şi în Guyana engleză (Demerara) cooperează fraţii Glover şi W. H. Sewell.

25 aprilie, 1873, Concordia (Statele Unite):

„Eu mă gândeam“, spune J. N. Darby, „să merg în Noua Zeelandă, unde a fost o mişcare în bine, în mijlocul anumitor fraţi mai destinşi în ce priveşte disciplina; dar cum eu mă gândeam să plec, s-a suprimat serviciul prin San Francisco şi voi intra, dacă vrea Dumnezeu, în Europa în luna Mai. In aceste ultime unsprezece luni am făcut aproximativ şaisprezece mii de kilometri de pământ şi de mare, printr-o căldură copleşitoare sau printr-un frig extraordinar şi iată-mă, prin bunătatea lui Dumnezeu, stând în picioare şi sănătos. Am fost puţin obosit din cauza căldurii, dar sufletele căutau adevărul şi vorbeam treisprezece ore pe zi. Căldura şi ţânţarii m-au făcut să-mi pierd somnul, dar, mulţumesc lui Dumnezeu, m-am refăcut curând“.

14 septembrie, 1875, Aukland, Noua Zcelandă:

„După ce am petrecut un an în Statele Unite, tocmai am traversat Oceanul Pacific, trecând peste o distanţă de două mii de leghe, sau 9600 km, precedate de 3200 km de cale ferată, fără să cobor din vagon, decât numai pentru a lua masa. Dumnezeul nostru nu numai că m-a păzit, dar mi-a dat o călătorie dintre cele mai favorabile. Ceea ce schimbă totul aici este că avem soarele la nord. Primăvara este aproape să înceapă. Am abordat câteva insule din ocean, am vizitat un mic regat civilizat şi creştinat, apoi altele mai primitive, dar unde se găsesc misionari. Aici, câteva grupuri de fraţi mă aşteptau de doi sau trei ani“.

28 iunie, 1876, Chicago:

„Trebuie să treacă două sau trei luni ca să ajungem în Noua Zeelandă… Prin bunătatea lui Dumnezeu am sosit sănătos şi teafăr, după o călătorie pe mare de 31 de zile, din Australia (prin San Francisco), şi apoi de cinci zile şi cinci nopţi de drum de cale ferată, fără să părăsesc vagonul (doar din când în când, pentru a lua masa). Traseul este de 4000 de km pe pământ, din care jumătate trec printr-un deşert. Dormim în vagon. Eu mă simt aproape de Europa, cu toate că mai sunt încă 6400 km sau mai mult care mă despart de ea, fie pe pământ, fie pe mare… In Noua Zeelandă lucrarea se întăreşte. Aproape peste tot sunt dintre aceia care îşi zic neutri… Nu am rămas decât puţin timp în Australia“.

Aici iau sfârşit călătoriile misionare ale lui Darby.

Ultimii ani ai vieţii

După o lungă perioadă de creştere şi, am putea spune, de prosperitate, pentru că numai în Londra erau mai mult de treizeci de adunări, au apărut dificultăţi într-una din ele, în cea din Blackhealth, unde locuia Kelly, în anii 1879-1881, pentru chestiuni de disciplină şi de comuniune – erau două feluri de a vedea, opuse, despre care s-a spus că unul, cel al lui Kelly, era tributar logicii, iar cel al lui Darby, duhului.

Kelly s-a retras şi cu el un mare număr de fraţi englezi, poate două treimi. Această durere nu putea să-l ocolească pe Darby, căruia Kelly îi fusese colaborator fidel timp de 25 de ani şi, pe deasupra, comentatorul său atrăgător.

Este potrivit să adăugăm că această spărtură a fost parţial reparată câţiva ani după moartea lui Kelly, în 1906 sau în 1927.

Din acest moment, bătrâneţea va apăsa cu putere pe corpul până acum sănătos şi viguros al lui Darby, astfel că el nu va mai părăsi deloc Londra sau cel puţin Anglia. În ultimele luni ale anului 1880 a fost foarte bolnav; respira cu greutate, inima îi bătea greu; medicul îi interzicea să urce şi chiar să coboare scara, interdicţie căreia îi era greu să se supună.

O uşurare s-a produs în decembrie, cum se constată dintr-o scrisoare către un frate: „Eu sunt, prin bunătatea lui Dumnezeu, mult mai bine: în adevăr, nu ştiam dacă eram sau nu pe punctul de a muri (sau aproape să mor) şi nu trebuie să uit că sunt în al optzeci şi unulea an de viaţă. Merg mai rar la adunări; urmez lucrările mele de birou, ca de obicei. S-a făcut o schimbare în mine, ca urmare a acestei apropieri imediate a morţii, nu în doctrină, nici în vederile mele. În toate acestea nimic nu s-a schimbat; totul s-a confirmat. Este un gând plăcut că tot ce am învăţat a fost de la Dumnezeu, dar am mult mai intim conştienţa că aparţin unei alte lumi. O aveam deja, fără îndoială, prin credinţă, dar am mai mult sentimentul că sunt în ea. Eu nu ştiu când El mă va lua şi, până în acel moment, eu fac, ca întotdeauna, ceea ce îmi permit puterile. Să veghem şi să ne rugăm este necesar, ca şi în trecut, dar mai mult, ceea ce Mântuitorul nostru scump a spus: «ei nu sunt din lume, după cum Eu nu simt din lume» (Ioan 17.16) – şi de unde era El? În privinţa aceasta schimbarea este sensibilă şi aştept”.

În Ianuarie avea să fie mai bine şi chiar scria unui frate francez că putea să lucreze mai mult. „Când sunt obosit de exactitatea limbii dumitale – spune el – seara,, mă întorc spre Cuvânt, care mă hrăneşte şi pune inima în ordine, prin comunicările lui Dumnezeu Însuşi. Eu nu ştiu dacă nu sunt prea fericit şi mă judec destul şi ador destul; totuşi adorarea este fericirea şi, mulţumesc lui Dumnezeu, ea va fi pentru totdeauna. Eu mă ocup – ca un repaus – şi de noua ediţie a cântărilor noastre, refăcând uneori şi adăugând noile cântări venite din toate părţile”.

În luna următoare, scriind unui alt frate, făcea aluzie la consecinţele unei grele căderi pe dale, suferită în Scoţia, care îl împiedicase să se întindă pe pat timp de săptămâni. În septembrie, într-un scurt mesaj, menţiona că a suferit şi un uşor atac de paralizie care îi atinsese obrazul drept şi din pricina căruia îşi pierdea echilibrul în timpul mersului. El adaugă: „Mulţumesc lui Dumnezeu că duhul meu a rămas intact. Aproape am terminat cartea Iov. Am fost cu adevărat în prezenţa eternităţii şi sunt profund fericit, rămânând biata fiinţă care am fost totdeauna”.

Darby nu încetează să lucreze şi la 15 decembrie 1881 scrie din Londra cu privire la prefaţa pe care a făcut-o pentru Biblia franceză, imprimată la Haye în 1882: „Nu ştiu ce să spun despre prefaţă. Am prins curaj şi am început – încrezându-mă în bunătatea lui Dumnezeu – şi aceasta m-a interesat profund; este o consolare pentru mine, când sunt obosit de aceste probleme de la Ramsgate, cu toate că Dumnezeu lucrează şi în general lucrarea merge bine. Dar aceasta nu hrăneşte, în timp ce prefaţa mea, devenind un fel de analiză a întregii Biblii, mă hrăneşte şi mă interesează. Am terminat analiza primelor cinci cărţi ale Bibliei, care conţine aproape toate marile principii ale voii lui Dumnezeu. Restul va fi mult mai scurt, proporţional...

Eu sunt mai bine şi, comparativ, am un somn bun, dar respiraţia este foarte scurtă. Totuşi frecventez adunările... Noua mea ediţie de cântări face plăcere fraţilor şi se simte că aceste cântări ne conduc mai aproape de Dumnezeu. M-am mirat să avem 125 noi” (este vorba de cântări englezeşti).

Prefaţa Bibliei în franceză s-a terminat la 16 ianuarie 1882. „Ea este prea lungă, cred eu – spune Darby – pentru a fi dată împreună cu Biblia. Nu ştiu prea bine ce se va face, dar subiectul m-a interesat mult în ansamblul său şi în coordonarea sa. O copie adunată toată la un loc, apoi vom vedea.. Biblia mi-a apărut totdeauna mai mult ca o lucrare profund divină; dar, cu cât mai important este să ne umplem de conţinutul ei, decât să-I coordonăm; să ne hrănim cu Hristos, decât să vedem clar diferitele relaţii în care Se plasează El. În curând îl vom vedea aşa cum este.

Atins de o bronşită grea, nu am putut de zece zile să mă întind în pat, dar eu lucrez şi iau parte la unele strângeri”, La sfârşitul lunii Ianuarie, Darby constată că a fost ocupat peste puterile sale, că lucrează totuşi ca întotdeauna, însă numai jumătate de zi. În Februarie lucrează încă, jumătate de zi şi în mijlocul lui Martie trebuie să folosească mâna altuia, pentru a elibera pe un frate cu care întreţinea cele mai vechi şi intime cealaltă lume. Au trecut încă cinci săptămâni, în care boala lui a progresat. Îngrijiri binevoitoare şi pline de zel îl înconjurau în casa fratelui Hammond la Bournemouth, unde se găsea din luna martie. Câţiva fraţi, Dr. Walter T. Wolston din Edinburg, W. J. Lowe, ca şi Dr. Alfred Burton şi Langton Hewer sunt permanent lângă el în timpul ultimei perioade a bolii sale. Preţuirea lui Darby pentru W. J. Lowe, cu care a lucrat mult, îndeosebi la traducerea Bibliei, era foarte mare. Într-una din ultimele zile, pe când petrecea după-amiaza lângă el, Darby, luând mâna lui Lowe, l-a tras înspre el, ca să-l îmbrăţişeze, mulţumindu-i cu afecţiune pentru cooperarea sa în lucrare. Apoi a adăugat: „Noi am lucrat împreună şi ne-am bucurat împreună. Dumnezeu să te binecuvânteze.

La 29 aprilie, dorinţa atât de des exprimată de Darby în timpul lungii sale cariere de „a fi cu Hristos” s-a realizat. El o exprima astfel în ultimele sale cuvinte: „Hristos a fost singurul subiect al vieţii mele. Pentru mine a trăi era Hristos”.

Funeraliile au avut loc în cea mai mare simplitate, cu participarea a 1200-1500 de fraţi, veniţi din toate părţile Angliei şi Scoţiei. Douăzeci dintre cei mai tineri au cerut favoarea să ducă pe rând coşciugul de acasă până la cimitir, pe o distanţă de 2 km.

Pe piatra funerară figurează această inscripţie:

John Nelson Darby

Necunoscut şi bine cunoscut

Mutat pentru a fi cu Hristos

la 29 aprilie 1882

la vârsta de 81 ani (2 Corinteni 5.21)

Doamne eu numai pe Tine Te aştept

Viaţa mea să aibă un scop unic,

De a Te servi, necunoscut pe pământ,

Apoi să aibă parte de fericirea Ta cerească

clickbible.org